

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana
št. 14.614. Izhaja vsak
dan, razen ob ponedelj-
kih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je
12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana,
Nebotičnik, Gajeva ul.
1. Telefon 38-55.
Rokopisov na vrčemo

Št. 12.

LJUBLJANA, četrtek, 16. januarja 1936.

Leto II.

Anglija oborožuje Egipt

40.000 dobro oboroženih angleških vojakov na egiptovski zapadni meji
Veliki manevri angleškega letalstva nad Port-Saidom

Švedska je vložila v Rimu protestno noto

Protitalijanska manife- stacija na Nizozemskem

Amsterdam, 15. jan. z. Kakor izvedemo iz uradnega vira, je nizozemska vlada prepovedala uglednim angleškima politikoma lordu Robertu Cecilu in Normanu Angelu, da bi nastopila v Amsterdamu kot glavna govornika v okviru protitalijanske manifestacije, ki jo priredi tukajšnji abesinski komite zaradi bombardiranja švedske mlatije Rdečega križa pri Dolu. Vlada opravičuje to svoje odklonilno stališče z izgovorom, da ne more dopustiti, da bi tuji politiki govorili o spornih političnih zadevah na njenem ozemlju.

Iz Haaga poročajo, da v uradnih krogih najenergičneje zavračajo poročila tujih listov o nizozemsko-belgijskih pogajanjih za sklenitev vojaškega pakta.

Ceruttijevo sporočilo Lavalu

Pariz, 15. jan. r. Kakor se dozveda iz dobro poučenih krogov, je bil Ceruttijev obisk pri Lavalu v zvezi z nevarnostjo morebitne poostitve sankcij. Cerutti je opozoril Lavalu, da hoče Italija v primeru poostitve sankcij ohraniti sicer proste roke, vendar pa je dal francoskemu zunanjemu ministru zagotovilo, da Italija nikakor ne misli napasti angleške fronte v Sredozemlju.

Schuschniggova misija v Pragi

Dunaj, 15. jan. V zvezi s Schuschniggovim obiskom v Pragi za-trjujejo v tukajšnjih poučenih političnih krogih, da bo glavni cilj praške poti avstrijskega kancelarja gospodarskega značaja. Sprito zamrznjenosti avstrijskih kreditov v Italiji, ki jih tukaj cenijo že na okoli dvesto milijonov lir, bo skušal zagotoviti Avstriji kompenzacije v krogih Male antante. Na Dunaju so prepričani, da se bo Češkoslovaška pridružila tudi Jugoslaviji in dovolila Avstriji carinske olajšave za njeno blago.

Rim, 15. jan. a. Obisk avstrijskega kancelarja Schuschnigga v Pragi smatrajo v tukajšnjih političnih krogih, v kolikor se da to uradno razbrati, za navedno gospodarsko in mu ne pripisujejo nobenega političnega pomena.

Kairo, 15. jan. a. Vrhovni komisar za Egipt sir Miles Lampson je v razgovoru z voditeljem združene egiptске fronte razložil uradno stališče Velike Britanije glede na sedanjí politični položaj v Egiptu in se pri tem tudi dotaknil potrebe popolnega vojaškega sporazuma med Veliko Britanijo in Egiptom, ki jo narekuje čedalje bolj napeta situacija v Vzhodni Afriki. Egipt sam nima dovolj obrambne sile, zlasti nima svojih letal. V moderni vojski pa igrajo baš letala veliko vlogo. Zapadna meja Egipta je izpostavljena veliki nevarnosti. Ker Egipt sam ne more postaviti na noge močne armade, je zanj življenjskega pomena, da se tudi vojaško sporazume z Veliko Britanijo. Ne sme se opustiti nobene prilike za zavarovanje pred presenečenji in Anglija smatra zato za svojo dolžnost, da zavaruje egiptsko zapadno mejo. Iz dobro informiranih virov se doznavajo, da ima Velika Britanija že sedaj zbranih v Egiptu nad 40.000 dobro oboroženih vojakov, pri čemer niso vštete posadke angleških bojnih ladij. V Aleksandrijo prihajajo čedalje večje količine žice, tankov, municije in posameznih delov letal. Po vseh teh pripravah se vidi, da se je Anglija dobro zavarovala pred vsemi presenečenji, ki bi jo mogla doleteti v Egiptu.

Havas poroča: Jutri ali pojutrišnjem se začne veliki angleški in egiptski letalski manevri. Naloga manevrov je: Protinapad po delnem uspešnem napadu nasprotnega letalstva na Port-Said in na celo cono okoli Sueškega kanala. Pri manevrih bo sodelovala tudi vojska in ponekod celo civilno prebivalstvo. Za obrambo Sueškega kanala so egiptске oblasti na zahtevo angleških vojnih predstavnikov zgradile direktno cesto Port-Said—Damiet. V to svrhu je odobren še velik kredit. Odobreni so tudi krediti, za zgradbo trdnjav okoli Port-Saida.

Švedi so ogorčeni in protestirajo

Stockholm, 15. januarja. DNB poroča: Švedsko zunanje ministrstvo je izdalo poročilo, po katerem je švedski poslanik v Rimu včeraj predal italijanski vladi v zvezi z bombardiranjem švedskega Rdečega križa v Abesiniji noto, v kateri med ostalim ugotavlja, da je o priliki bombardiranja iz zraka bilo veliko število žrtv med bolniki in bolničarji. Med mrtvimi je švedski zdravnik Lundström, med ranjeni-

mi pa je tudi vodja ambulante Hlander. Oprava bolnišnice je večinoma razrušena. Švedska vlada je takoj odredila, da se ji predlože izčrpne informacije o razmerah in okoliščinah, v katerih je bilo izvršeno bombardiranje. Na podlagi teh informacij, posebno pa na podlagi poročila švedskega osebja ambulante, je sestavila švedska vlada sliko tega incidenta. Te slike niso mogle izpremeniti informacije švedske vlade, ki jih je dobila od strani

italijanskih oblasti. Na ta način je švedska vlada prišla do prepričanja, da bi bil to direkten napad italijanskih letalcev. Švedska vlada mora zato pri italijanski vladi vložiti odločen protest proti temu bombardiranju, ker so se italijanski letalski napadi tikali vseh, za katere odgovarja švedska pravica in ki so delali na podlagi pogodbe iz leta 1929 o zboljanju položaja ranjenih in bolnih v vojni. Mnogo italijanskih poročil, kakor tudi poročila generala Grazianija, ki so bila dostavljena uradnim potom švedski vladi, govorijo o tem, da je bilo to bombardiranje izvršeno kot represalija, ker so bila pravila vojne prekršena od strani Abesincev. Po mišljenju švedske vlade tak razlog ne more opravičiti napada na švedsko ambulanto, ker ta ni prekršila pravil Rdečega križa. Vse podmene v tej smeri se odločno pobijajo kot nepravilne. Švedska vlada nima nobenega povoda, da ne bi verjela tem pričam. Švedska vlada pričakuje, da bo italijanska vlada nujno ponovno proučila odgovornost za to bombardiranje in da bo strogo kaznovala krivce tega napada. Švedska vlada si bo pridržuje pravico, da bo v bodoče v zvezi s tem stavila potrebne vprašanja italijanski vladi.

Angleški vojaki marširajo skozi puščavo na mejo italijanske Libije. Pravi, da bo s tem napetost v Severni Afriki na popustila

Iz domače politike

Opozorilo iz delavskih vrst

V zvezi z bližnjim šestankom Narodne skupščine prinaša mariborska »Delavska politika« pod naslovom: »Ali še sploh kaj za- leže beseda?« tole opozorilo me- rodajnim krogom: Nešteto krat smo že povdarjali napake gospo- darske politike, ki bi jo lahko oz- načili z gospodarsko anarhijo. Kako pa naj imenujemo drugače svobodno eksploatacijo države in državljani leta in leta? Kako naj imenujemo drugače neprestano zniževanje mezd, oduševsko stano- vanjsko najemnino in vso nebriz- nost, s katero se gre pri nas preko teh na dnevni red. Ne trdimo tega samo mi. Celo odlični gospodar- stveniki, pomembni funkcionarji delodajalskih korporacij so izjav- ljali, da vede sedanja gospodar- ska in mezna politika v popolno razsulo in propadanje prebiva- lstva. In niti opomini niso doslej še našli niti najmanjšega odziva. Doba kategorično zahteva, da tudi narodna skupščina reče nekaj k vsem tem vprašanjem. Doslej se v narodni skupščini ni mnogo govorilo o vsem tem, in kolikor se je, le bolj platonično: Naj mi- nister napravi, kar smatra, da je potrebno. Toda, če pridejo razna vprašanja pred ankete, tedaj ima- jo gospodje tisoč in tisoč pomisle- kov. Vse to dokazuje, da ni smisla za pametno gospodarsko in social- no politiko.

Niti inflacija, niti devalvacija

Včeraj se je mudil v Zagrebu finančni minister g. Dušan Letica ki je dal nekaj pomembnih izjav o naših perečih finančnih vpraša- njih. Glede na uredbo o izdajanju bonov v znesku petsto milijonov dinarjev je minister dejal, da bo emisija teh bonov sledila že ob koncu tega meseca ali v začetku februarja, to pa ne v celem zne- sku, marveč samo po potrebi dr- žavne blagajne. Dosedanji odziv finančnih krogov daje upanje, da bo vpis potekel gladko in da bo naše denarno tržišče postopoma lahko absorbiralo nekaj sto mili- jonov dinarjev. Napačno je misli- ti, je pripomnil g. minister, da pomeni ta emisija neke vrste in- flacije, ker je celo izrazilo protin- flacijska. Z njo se finančni minis- ter obrača na svobodno denarno tržišče in privatno gospodarstvo, da svoje razpoložljive in slabo ob- restovane gotovine boljše plašira- ta. Ta operacija državne blagajne nima tedaj nič skupnega z izda- janjem novčanic s strani naše Narodne banke. Z emisijo bonov se nikakor ne namerava povečati sedanjega denarnega obtoka, mar- več samo privleči na dan mrtve kapitale in oživiti narodno gospo- darstvo. Vlada ostane še nadalje zvesta našemu stabilnosti našega dinarja.

V zvezi s to izjavo je treba še pripomniti, da je minister za grad- nje dr. Marko Kožul demantiral vest nekih listov, da bi bil na zborovanju gospodarskih krogov v Subotici govoril o devalvaciji. S svojimi izjavami je mislil samo

Za carinsko unijo z Bolgarijo

Ljubljana, 15. jan.

Kakor je znano, je ljubljanska zbornica za TOI na predlog svo- jega predsednika g. Jelačina že pred časom sprejela resolucijo, ki se zavzema za carinsko unijo z Bolgarijo. Kmalu za tem je v uglednem sofijskem listu »Mir« odgovoril dr. Mustajev, da so tu- di Bolgari načelno za carinsko unijo z Jugoslavijo, da pa hočejo še počakati, da se tudi Srbi in Hr- vati izrečejo zanjo.

Po informacijah »Jugosloven- skega Lloydja« se zdaj tudi v Beogradu oglašajo posamezniki, ki se popolnoma strinjajo z re- solucijo ljubljanske zbornice TOI. Tako je dr. Čedomir Gjorgjevič objavil v božični številki »Trgo- vačkih novin« obširen članek, v katerem se z vso silo zavzema za čimprejšnjo uresničenje ideje o

carinski uniji z Bolgarijo. Po mnenju dr. Gjorgjeviča bi se ca- rinska unija med nami in Bolga- rijo morala izvesti postopoma, kakor je bilo to v Nemčiji v pre- teklem letu, ko so se odpravile carinske meje nekdanjih nemških držav. Jugoslovansko-bolgarska carinska unija bi bila v začetku sicer še nepopolna, služila pa bi lahko kot uvod v veliko balkan- sko carinsko unijo, do katere mora slej ali prej priti. Carinska unija z Bolgarijo bi pa dejansko imela še ta veliki pomen, da bi potem nje Bolgarska vstopila v Malo antanto oziroma v Balkan- sko zvezo.

Dr. Gjorgjevič zaključuje svoj članek z upanjem, da se bodo vsi gospodarski krogi v naši državi zavzeli za akcijo ljubljanske zbornice za TOI. Simpatičen po- ziv, ki ga ponavljamo tudi mi.

Drava je premrzla za samomorilce

Na Dravi pri mestnem kopali- šču v Varaždinu sta lovila ribe Dragotin Škovec in njegov sin Jo- sip. Ko sta vrgla mreže, sta opa- zila sredi reke žensko, ki se je bo- rila z valovi in obupno klicala na pomoč. Skočila sta v čoln in uspelo jima je, da sta nesrečnico spravila v čoln in jo rešila na obrežje.

Ribiča sta spoznala, da je žen- ska Milka Brlek iz Širokih Ledin, 21 leto staro dekle. Milka se je grela ob ognju, sin Josip je pazil na njo, oče je pa šel v mesto in je obvestil o dogodku njene star- še. Kmalu nato je prišla mati po hčer, ki pa ni hotela povedati, kaj jo je gnalo v obup. Med tem je pa prišla na policijo neka Rozali- ja Divjak, ki je pojasnila to tra- gedijo.

Njen mož je imel z Milko že dolgo ljubavne odnose. Žena ju je zalotila, toda rekla ni možu niti besede. Mož je pa začel od tega dne grdo ravnavati z njo. Zmerjal jo je in jo pretepal. Za- to se je Rozalija odločila, da bo s svojim otrokom zapustila mo- ža. Odtlej je mož še bolj grdo ravnal z njo. Zaradi tega ga je ovadila policiji. Milka je o vsem zvedela in se je odločila za sa- nomor. Toda valovi Drave so celo za samomorilce premrzli, zato je klicala na pomoč in re- šili so jo.

na devalvacijo (odpis) dolgov, ne pa na devalvacijo denarja.

Politični zakoni so izdelani

Kakor poročajo iz Beograda, je vlada že izdelala načrte političnih zakonov (zakona o tisku volilnega zakona ter zakona o združenjih, zborovanjih in govorih) in jih že na tem zasedanju predložila Na- rodni skupščini. To je v posebni izjavi novinarjem potrdil tudi mi- nister za gradnjo dr. Marko Kožul posvojem zborovanju v Su- botici.

Avstrija preganja naciste

Dunaj, 15. jan. z. Dunajsko so- dišče je radi veleizdaje obsodilo 13 nacionalnih socialistov na tež- ko ječo od 12 do 15 mesecev. Ob- sojenci so bili obtoženi, da so po navodilih iz Nemčije vršili nacio- nalno-socialistično propagando, razširjali propagandne letake in povzročali manjše nemire.

Dunajski odvetnik dr. Knarr ne sme izvrševati odvetniškega poklica, ker so ga oblasti osumile, da vrši nacionalno-socialistično propagando.

Polom pomorske konference

Pariz, 15. januarja. r. Neuspeh pomorske konference v Londonu pariško časopisje ne smatra za pre- več tragično, kajti že od početka ni bilo mnogo izgleda na uspeh. Po- leg tega se francosko stališče v ne- katerih točkah preveč približuje japonskemu stališču in zato franco- sko javno mnenje ne more mnogo kritizirati japonskega stališča v Lon- donu. »Journal« misli, da moramo čakati na japonsko utemelitev. V ostalem piše, da je Japonska pre- več potrebna, da bi se ji smelo zapreti vrata. Na drugi strani pa imajo tudi Japonci preveč neteresa, da se izognejo tekmovanju v oboro- ževanju, ker bi tako izključili vsako bodočo možnost za razgovore.

Eksplodizija v rudniku

Pariz, 15. jan. Havas poroča iz Berlina: V rudniku pri Eschwei- lerju je prišlo do eksplozije. Trije rudarji so mrtvi.

Francoski parlament

Pariz, 14. jan. r. Seja poslanske zbornice je potekla v mirnem raz- položenju. Otvoril jo je nastarejši prisotni poslanec Lecorbev. V svojem govoru je dejal, da je Franciji v današnjih časih bolj kakor kdikoli poprej potrebna čim stalnejša vlada.

Po zasebnih vesteh je Bouisson ponovno izvoljen za predsednika poslanske zbornice s 319 glasovi od 397 odanih glasov.

Anglija se oborožuje

London, 15. januarja. n. Odbor ministrov za narodno obrambo je po pisanju listov na svojih sejah v ponedeljek in torek razpravljaj o programu oboroževanja. Po pisanju »Morningpost« se zvišanje dotacij raznim vrstam vojske izdeluje v posebnem zelo obširnem načrtu, ki obsega delo oboroževanja za več let. »Daily Telegraph« pa pravi, da to- čno delovanje dopolnilnih izdatkov posameznim rodovom vojske še ni točno določeno. Ministrski svet bo kmalu razpravljaj o povišanju izdat- kov za oboroževanje: o njihovem kritju obstojata dva načrta, in to: da se izredni izdatki krijejo z dr- žavnimi dohodki in: če to ne bi bilo mogoče, z razpisom notranjega »obrambnega« posojila.

Plinske bombe na cerkve

Addis-Abeba, 15. jan. Posebni vojni dopisnik DNB poroča: Po vesteh s severne fronte, ki jih je težko proučiti, Italijani vsak dan bombardirajo mesto Sokoto: ki so ga že popolnoma razrušili. Italijani ni niso zadovoljni s tem, da so uničili mesto, ampak so vrgli tu- di nekaj plinskih bomb, ki so iz- zvale katastrofalne posledice med prebivalstvom, ki jih ni pričako- valo. Zaradi teh bomb je oslepo- lo 10 oseb, veliko število drugih na- je pretrpelo večje ali manjše po- škodbe. Bombe so imitile tudi znano cerkev Matere Rožice v So- koti. Prva bomba je padla v cer- kev, ko je bila polna vernikov. Ob tej priliki so bombe narava- nost raztrgale 10 oseb, osem pa je smrtno ranjenih.

Gospodarski svet balkanskih držav

Bukarešta, 15. januarja. AA. V petek 17. januarja se bo v Bukare- šti sestaj na tretje zasedanje gospo- darski svet Balkanskega sporazuma, na katerem bodo našo državo po od- ločitvi predsednika ministrskega sveta in ministra za zunanje zadeve zastopali:

kot predsednik delegacije g. dr. Svetislav Predić, načelnik konsular- no-gospodarskega oddelka; kot člani delegacije g. Jovan Radulović, na- čelnik finančnega ministertva, dr. Nikodije Jovanović, svetnik zuna- njega ministertva in dr. Sava Obradović, višji svetnik trgovinskega mi- nistertva. Kot eksperti bodo sodelo- vali Nikola Stanarević, svetnik fi- nančnega ministertva, in Jakob Gr- gašević, svetnik ministertva za trgo- vino in industrijo; kot tajnik dele- gacije g. dr. Sreten Poček, priprav- nik zunanjega ministertva. Na tem zasedanju bodo razpravljana vsa vprašanja, ki so v zvezi z gospodar- skimi zbliznjanji držav članic Balkan- skega sporazuma.

Stare pravice grškim uradnikom

Atena, 15. januarja. Havas po- roča: Uradni list objavlja zakon, s katerim se vračajo na svoje po- ložaje oni državni uradniki, ki so bili odpuščeni po marčni revoluciji 1935. V zakonu se obenem ob- javljene podrobnosti o vrnitvi starih pravic tem uradnikom.

Oglasili v našem listu so poceni in uspešni

Razgovori s čitatelji

S te in one strani

Ljubljana, 15. jan.

En naročnik (po dopisnici): Ali mislite, da je res važna novica to, če se gospod Davidovič pelje v Zaječar ali pa v Pančevo? Stari dobri čika Ljuba — Bog mu dai zdravje! — se že dolga leta vozari okoli, konferira, informira in vse mogoče reformira, ampak dolej se iz vsega tega še ni nič izleglo...

Drug naročnik (po telefonu): Halo, zakaj pa niste nič poročali, da se je gospod Davidovič odpeljal v Kragujevac? Kaj pa mislite, to je vendar važna reč! Kragujevac, stara radikalna trdnjava, — gotovo se nekaj kuha med radikali in demokrati.

Urednik (filozofira): Težko je vsem ljudem ustreči. Kar je temu prav, onemu ni prav... Ali pa je morda ravno tisto prav, kar nobenemu ni prav?

Odpusti, Gospod...

Učiteljici, ki jo zanima astrologija in druge mistične stvari: Veseli nas, gospodična, da Vas je naša astrološka napoved opozorila na spremembo v poklicu in da ste bili na to pripravljeni.

V svetnikih ste se pa malo zmotili. Dalmatinski narodni svetnik ni evangelist sv. Marko, ampak sv. Jeronim. Na pratki sta eden ko drugi upodobljena z levom, to Vas je nemara zmotilo. Sv. Jeronim je bil velik učenjak in eden najznamenitejših cerkvenih očetov. On je o sebi zapisal tisti izrek, ki je znan vsakemu izobraženemu Dalmatincu: Parce mihi, Domine, quia Dalmata sum! To se pravi po naše: Odpusti mi, Gospod, saj veš, da sem Dalmatince!

Evangelij sv. Marka pa le prebrajte (marsikaj boste našli tolažilnega za dušo) in tudi dnevnik rimskega cesarja Marka Avrela Vam priporočamo v branje (v slovenskem prevodu ga je izdala Slovenska Matica). Mark Avrel je bil plemenita duša, velik človekoljub, a tragika njegova vladanja godila najhujša preganjanja kristjanov.

V ZAGREBU JECLJA 1000 ŠOLSKIH OTROK

Pod vodstvom zdravnika doktorja Freunda so v Zagrebu otvorili na državni srednješolski polikliniki ambulatorij za brezplačno posvetovanje in zdravljenje otrok, ki imajo govorilne hibe. Obenem je Zagreb prvo mesto v državi, ki je otvorilo tako ambulanco. Dr. Freund je pred dnevi v posebnem predavanju opozoril zlasti vse vzgojitelje, starše in učitelje, na deč, ki jeclja, in ki zaradi tega v šoli zaostaja. Navadno se učitelj za take hibe ne zmeni in otrok zaostane za vse življenje. Dr. Freund je tudi povedal, da jeclja v Zagrebu okoli 1000 šolskih otrok.

Slovo načelnika Deržiča

Ljubljana, 15. jan.

Iz Ljubljane je včeraj zvečer odšel po službeni potrebi na novo službeno mesto v Subotico načelnik prometno-ekonomskega oddelka ljubljanske železniške direkcije g. Ivan Deržič. Prišli so k slovesu številni njegovi prijatelji in zastopniki mnogih železničarskih stanovskih, prosvetnih, ekonomskih in tudi raznih drugih organizacij, ki jim je bil gospod načelnik duša, prvoboritelj in ustanovitelj.

Gospodu načelniku so njegovi stanovski tovariši in osebni prijatelji priredili res tako slovo, kakršnih je na naših kolodvorih redko videti. Igrala je železničarska godba «Sloga», v slovo so mu prepevali pevci in pevke mešanega zbora «Sloge», vrstili so se govori in naposled je gospod načelnik sam povzel besedo in se s smelim čelom, ginjen, poslovil od navzočih, ki so do zadnjega kotička napolnili prostrano avlo našega glavnega kolodvora.

«Bodite složni, tovariši, slovenski železničarji, v čast vašemu stanu in naše edinstvene države! Iskreno vas pozdravljam!» Zadoneli so klici: «Na svidenje, gospod načelnik!» Godba je zopet zaigrala.

Načelnik g. Deržič odhaja iz Ljubljane po službeni potrebi, nosi pa s seboj zavest, da je, kakor ob osvobojenju v odločilnih trenutkih, vedno koristil državi več kakor je mož storiti dolžan. In da je kot človek izrednih sposobnosti v svojem najvažnejšem oddelku na direkciji zapustil tak vzoren red, ki je pač temelj našemu vzorno urejenemu železniškemu prometu, da mu je to poleg številnih laskavih priznanj in pohval pač najlepše zadoščenje!

Tudi mi mu kot našemu odličnemu sodelavcu kličemo: Na veselo svidenje! Želimo njemu, gospe soprogi in njegovi srčkani mali hčerki prav prijetno bivanje v Subotici! In na svidenje!

Tragedija stare služkinje

Zagreb, 14. jan.

S služkinjo Ano Tkalič, ki je stara 50 let, se je zgodilo približno tako, kakor s hlapcem Jernejem. Dolgo vrsto let je služila pri neki zagrebški družini na Strossmayerjevem trgu. Zadnje čase je pa prišla navzkriž s svojo gospodinjo. Dobila je odpoved, toda navsezadnje so jo le težko dali od hiše. Ana in gospodinja sta mislili, da se bo njuno razmerje sčasoma le zboljšalo.

Pred dnevi je Ana zopet zahtevala svoje pravice, pa ji je gospodar zopet odpovedal službo. Služkinja je vzela odpoved mirno na znanje. Delala je kar naprej, kakor da se ni kaj posebnega zgodilo.

Nihče ni vedel, kaj se plete v njeni duši.

V torek zjutraj so domači, ko so vstali, zavohali plin v stanovanju. Mislili so, da je služkinja pozabila zapreti pipico. Gospodinja je šla takoj v kuhinjo. Skozi odprta vrata je v sobi za služkinje zgleдалa staro Ano. Ležala je na postelji nezavestna. Ob njej so našli pisemce. Ana je vso svojo beračijo, ki je bila v njeni sobici in na podstrešju, zapustila nekemu svojemu sorodniku. Neke malenkosti, ki so bile njen nakit, pa naj položi z njo v grob, je napisala.

Z rešilnim avtom so nesrečno Ano takoj odpeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Ker se ves dan ni zavedla, je niso mogli zaslišati.

POLOŽAJ NAŠE MANJŠINE NA KOROŠKEM

Zadnji «Koroški Slovenec» piše pod naslovom: Državi dajemo, kar je njenega o položaju, v katerem se nahaja naša manjšina onkraj Karavank: Na naše nujne in resnično minimalne želje do danes nimamo še odgovora. Nasprotno smo priče, da zamore biti avtoritarnost večstranska in da zavisi v veliki meri od ljudi, ki jo zastopajo. Predpogoj rešitve manjšinskega vprašanja v krščanski državi je zaupanje; zaupanje dežele in države do manjšine in zaupanje manjšine do dežele in države. To zaupanje dokazujemo ves čas sem z dobrim sodelovanjem, z vsestransko lojalnostjo in tudi danes še z vero v odgovorne voditelje. Na zaupanje države in dežele pa še čakamo... In pri vsem tem nismo nestrpni, ker čaka naš narod na Koroškem že dolgih osemnajst let.

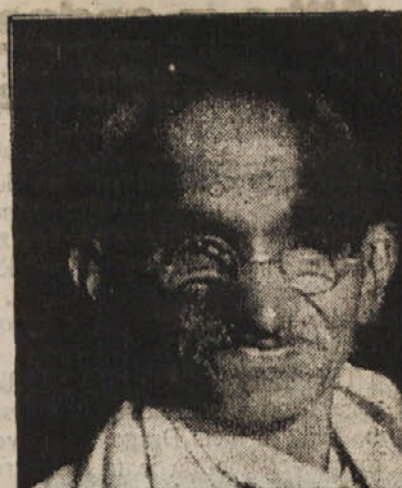
Najbolj bogat je tisti, ki je reven na poželjenjih. Seneca.

ZAHVALA ABESINSKEGA CESARJA HERCEGOVCEM.

Za božične praznike so poslali prebivalci Bileča brzjavne čestitke abesinskemu cesarju Haili Selassiju. Pred dnevi so dobili iz Addis Abebe zahvalo samega abesinskega cesarja. Radiogram je bil v francoskem jeziku in naslovljen na prvega podpisnika Stiačića. Cesar se je Hercegovcem lepo zahvalil za čestitke in jim želel vse najboljše.

USODEPOLNO VEDEŽEVANJE

V Budimpešti se je zastrupila s plinom 17letna služkinja Roza Sappinger. Pred kratkim ji je prerokovala neka ciganka, da svojega 18. rojstnega dne ne bo preživela. Nekaj ur pred samomorom je izjavilo dekle svoji sestri, da od tega prerokovanja stare ciganke sem ne najde več miru, ker mora pri vsakem koraku misliti na bližnjo smrt. V zadnjem času da si sploh ne upa več čez cesto in da pri vsaki kretnji skrbno pazi, da ne bi sama pospešila na-

Mahatma Ghandi, ki je hudo obolel. Zdravniki so pred dnevi izjavili, da ga ne bo mogoče več rešiti, ker je njegovo telo preveč izčrpano po vseh strogih in dolgih postih, ki si jih je naložil v teku zadnjih let, ko se je boril za osvoboditev indijskega naroda. Po najnovejših vesteh iz Bombaja pa ni več nevarnosti za Ghandijevo življenje.

povedane smrti. Zdaj pa da ji že odpovedujejo živci in da rajši ne bo počakala na smrt. V naročju uboge deklice, ki si je pred smrtjo nadela praznično obleko, je ležale poslovilno pismo na starše.

150.000 STROKOVNJAKOV

Po vesteh sovjetskih časopisov je v teku lanskega leta izdelalo v Rusiji šole 150.000 strokovnjakov. Visoke tehnične šole je izdelalo 88.000 strokovnjakov, nižje tehnične šole pa 60.000. Največ absolventov so uvrstili v industrijo in v promet. Poljedelstvo je dobilo 16.000 novih strokovnjakov. Ostali pa pripadajo poklicem na univerzi, proforskemu poklicu, narodnemu gospodarstvu, medicini, statistiki in umetnosti.

Sovjetska kmetijska tiskarna je izdala lani 20 milijonov in pol strokovnih knjig. Od teh je nad dva milijona in pol učbenikov.

NAPITNINA V RUSIJI.

Sovjetski zakon prepoveduje natakarnem sprejemanje napitnine. Kljub temu dobe natakarni v hotelu «Praga» v Moskvi do 1000 rubljev napitnine mesečno. Vrtar «Prage» zasluži največ s pradajanjem žganja «pod roko». Tajnik restavracije je celo zahteval, naj natakarni z njim dele napitnino. Restavracija ima 15 natakarnjev. Sklenili so, da bo dal vsak tajniku po 15 do 20 rubljev na mesec. Nekdo je pa to majhno korupcijsko afero spravil na dan in ovadil tajnika in njegovega pomočnika Šolohova. Tajnik Kudinov in Šolohov sta bila obsojena vsak na osem let robije, vrtar pa na pet let težke ječe. Glede napitnine bo pa v bodoče odločila sindikalna organizacija natakarnjev.

Dober človek ostane vedno začetnik. Martial.

Lažnivcu ne verjamemo, četudi govori resnico. Cicero

Slike iz sodne dvorane

Birta so pretepli, pa je bil mir

Ljubljana, 15. jan.

Št. 79. je danes prazna. Po dolgem kislem vremenu je spet sonce in zato tudi ni upanja, da bi bila zasledena. Tudi pred št. 28. v pritličju ni takega šuma, kakor navadno, a vendar ni brez klavnih obrazov, preprirov in ranjenih časti.

Trije bi bili morali priti s Kodeljevega, a pred sodnika se postavi samo šibki in blede Drago, da človek komaj verjame, da je ta slabši res doma tam doli iz domovine junakov pri Ogulinu. Njegovi prijatelji so bili gotovo drugačni fantje. Ali kaj pomagajo še take kosti in mišice, če je človek sestradan.

Sodnik g. Šmalc mu izpraša vest, da so pretepli in tudi z nožem obdelali gostilničarja ob Ljubljani na Kodeljevem.

»Ne vem, bili smo vsi pijani in se prepirali pri kartah. Pili smo — bint se je pa kregal! Malo smo ga pretepli — pa je bil mir. Smo ga pa samo s stoli. Krvav je bil res, ker je menda razbil šipo. Že mogoče, da se je razbil tudi kak kozarec.«

Za pričo je gostilničar, res čokat in močan kakor pravi medved. Iz stične je doma, kjer je več takih.

Smehljaje in dobrovoljno je rdečelični možakar pripovedoval, kako so se gostje spravili na njega.

Tisto s »fingratom« so igrali

in hoteli obrati nekega pijanca. Kako pa moram kaj takega pustiti! So odšli in spet prišli s celo gručo nazaj. Naročili so nekaj litrov in Martini, ki ga danes ni sem in je tedaj prinesel »fingrate« in kroglice, me je objel. Potisnil sem ga proč, češ, saj nisem dekle. Takrat me je pa usekal po obrazu z drugo roko je pa segel v žep in z lovskim stiletom večkrat zamahnil proti meni. Se se mi pozna na glavi in na levi roki, ki sem jo nastavljal, da me ni prehudelo. Ostali pajdaši so me tolkli s stoli, da sem bil ves črn po hrbtu. Moral sem bežati v kuhinjo. Zato so pa sami razbijali v gostilni šipe in razbili 5 stolov, 18 steklenic in kozarcev, 4 stole so pa nesli ven in jih vrgli v Ljubljano.

— Nikdo ni stolov vzel, je protestiral Drago, gostilničar pa: »Bo že policaj povedal, ki je gledal!«

Za tako obilne učinke pretepanja bo pa treba pripeljati še ostale udeležence in bo sodba šele drugič.

Zgodbe, ki ne pretresajo sveta

Maribor, 14. jan.

Kljub obči krizi na sodišču ni krize in je še dolgo ne bo. Dan za dnem se vrsti pred vrati najrazličnejših številčk dolga rajda takih, ki hrepene po pravici in takih, ki se tresajo v bojazni, da bo na nje padla senca zavitega para-grafa.

Štajerska kri

Na hodniku pred št. 15 je najživahnejše. Lepo lahko opazuješ, kdo je tožitelj in kdo toženec. Eni kot drugi se zbirajo s pričami v zaključeni družbi in se v zadnjem trenutku inštruirajo drug drugega. Sovražni pogledi bliskajo sem in tja. Najraje bi drug drugega utopili v žlici vode. In se je že pripetilo, da so si še tik pred razpravo kar na sodišču skočili v lasce. Ne samo z jeziki, tudi tlesnilo je vmes in šopi las so frčali po hodniku. Kaj se boče! Štajerska kri je vroča in ni ma respekti niti pred tako svetim krajem, kot je hiša, kjer se deli pravica.

Na klopi ob oknu sedita mati in hči. Poznam površno ter pristopim.

— Kaj pa vi na sodišču? vprašam.

Gospa pogleda sovražno na drugo stran hodnika, kjer stoji v krogu priče mlad mož.

— Oni tam je hotel napraviti sramoto naši Emici —, odgovori gospa Emica je namreč hčerka ob njej.

Zanima me, kako lahko napravi takle mlad in simpatičen mladenci sramoto takemu brhkemu dekliču kot je Emica. Gospa je zgovorna in pripoveduje:

— Že dolgo je imel pacek nemarni piko na Emico. Punca je poštena in ni marala takega postopaka. Otrpela se ga je kot vrag križa. On pa fort in fort naprej

za njo. Nekega večera se je skrivaj vtihotapil v njen štibelec in se skril pod posteljo. Ampak sem namesto Emice prišla prva v sobo jaz in ga zvelkla izpod postelje. Mislila sem, da se je skril kak rauber in sem kričala, da je prišlo vse navkup. Mrcina nemarni se je pred vsemi zlagal, da ga je povabila Emica... —

Tajna razprava

Emica je rdel, gospa pa je še pristavila: — To se pravi krasti mlademu in poštemu dekletu čast. Kar naj ga zašijejo, falota nemarnega! —

Bogve, kaj bi se zvedel vse zanimivega od prijazne, a hude gospe, ko je ne bi poklicali v razpravo dvorano. Hotel sem za njimi. Na, pa so mi pred nosom obesili na vrata tablico z napisom »Tajna razprava«.

Za konec aferice pa sem vendar zvedel pred kratkim od gospe same. Srečal sem jo na cesti in se pozanimal za potek razprave. To krat je bila gospa drugačnega mnjenja.

— Punca je bila vsega kriva. Meni ni hotela povedati resnice, sodniku pa je nemarnica priznala, da ga je res sama povabila. Seveda smo tožbo zgubili. Sicer pa je sedaj itak vseeno! Še pred pustom se bosta vžela... —

— Bravo —, sem vzkliknil in še pristavil: — Pa veselo očet, gospa, in Emico pozdravite! —

Šop las v svilenem papirju

A in B sta bila soseda, ki sta živela v isti hiši v lepem soglasju. Pa je po soncu prišel dež in iz prijateljev so postali sovražniki. Povod za prepire je bil, da je A posodil B-ju nekaj denarja. Malenkost. Ko pa je zahteval povra-

čilo, B sploh ni vedel ničesar o posojilu. Ali je moža zapustil spomin ali kaj, pa so zaradi tega nastali prepiri, celo stekli so se in se nazadnje znašli na številki 15.

Pri razpravi sodelujejo vsi: oba očeta, materi, hčerki, ki sta že gospodični, in še nekaj priče. Ono zaradi denarja so že opravili med seboj in sporočili sodniku, da so se poravnali.

— Pa se poravnajte še za tepež —, pravi sodnik.

— Tisto pa že nel — se oglasi nekdo. Bila je žena B-jeva, ki se je spoprijela z boljšo polovico soseda. — Šmercengeld naj plača, pa dohtarja in arenije... —

— Njo pa naj gospod obsodijo zaradi dolgega jezika — odvrne napadalka. — Tak me je šimfala, da bi se hudič prekrizal. Priče naj povedo!

Sledilo je daljše zasliševanje. Vmes ljuti besedni boji in očitaj. Priče mencajo. Je bilo in ni bilo. Točno se nihče ne spominja. Regljali sta obe, to je še najverjetnejše. Napadlena je izvelkla iz torbice v svilen papir zaviti šop las.

— Tu, vidijo gospod! Ti lasje so bili enkrat na moji glavi... Ona mi jih je seukala... —

— Naj ne verjamejo gospod. Sama si jih je populila, samo da spravi mene v šmir! —

Po dolgi razpravi in po posredovanju sodnika ter obeh zagovornikov, so se nazadnje le pobotali. Sodne stroške sta si soseda solidarno vsak polovico napolnila na svoje rame. Podali so si roke in ko so bili zunaj sodne palače, so jo vsi zavili v bližnjo gostilno, kjer so s pravo gotovo zalili z obilno in dobro štajersko kapljico. Prav je takol... —

Zaradi sladkega vinca

Celje, 14. jan.

Tam daleč prav v Pristavi pri Podčetrtku v šmarnem srezu, je lanskega julija posestniku Ogrizeku zmanjkalo vino iz kleti.

Pred tročlanskem senatom je danes sedel blizu 25 let stari Anton Kerček, ki je tiste čase, ko se je pri Ogrizeku izvršila tatvina, večkrat hodil pijan okoli, tako, da je neke noči zaspal kar doma na dvorišču. Pri današnji razpravi je moral poleg Kerčeka sedeti še 23 letni Franc Klein, ki je najprevo bil zaslišan kot priča in povedal, da mu je Kerček zaupal tam neke (v zaporu) da bi tiste-ga, ki je vino kradel, na prvo drevo obesil, ono pričo, ki bi o njem krivo pričala, pa da jo takoj ustrelj.

Pred sodnike je stopil, ko je bil poklican za pričo, 31 letni orožnik Sodnikar Jože, za njim pa 18 letna obdolženčeva sestra Marija in še 30 letni Kampuš Štefan.

Po 10 minutnem posvetovanju vseh treh sodnikov, je po § 316 Kerček Anton bil obsojen na 5 mesecev zapore in 500 Din povprečnine. V kazen je vzet preiskovalni zapor in je bil takoj izpuščen. Dejanja pa vključ temu ne prizna in je bila vložena revizija in priziv. Klein pa je bil oproščen krivde in kazni.

80.000 Din v nogavici

Daruvar, 14. jan.

V Ratkovcih v občini Medari živi bogata kmetica Marta Žižič, ki je bila zaradi tega bogata, ker svojega denarja ni naložila v banki, kjer bi ji zmrznil, temveč ga je shranila lepo doma v nogavici. Ravno zaradi tega je pa zdaj ob premoženje, kajti prišli so vlačilci in ji debelo nogavico z denarjem odnesli. Bilo je v njej 80 tisoč Din večnoma v naših bankovcih in tudi v dolarjih. Vmes je pa bilo tudi nekaj zlatnine.

Zanimivo je, da kmetica ne more nikogar osumiti vloma, tako da je zasledovanje zločincev zelo teko.

Baron in sobarica

Dunaj ima spet svojo senzacijo. Baron Ernest Rüdiger von Dahmen se je po časopisnem oglaševanju seznanil z neko bogato damo v Budimpešti. Ta se je želela poročiti z avstrijskim aristokratom zaradi imena. Pri tej dami pa je služila za sobarico 16-letna Emilija, dunajsko dekle. Ko je baron pri dami napravil svoj prvi obisk, se je takoj zaljubil v lepo sobarico. In sta bila brž sporazumna, da pobegneta naravnost v Pariz. Ker pa nista imela nič denarja, sta sklenili priskrbeti si potrebna sredstva s tem, da sta damo enostavno okradla. Pobralla sta ji ves nakit, srebrnino, razne obleke in povrh še 5000 pengov denarja — in hajd v Pariz. Tam sta živela štiri tedne kakor v raju. Ko pa jima je pošel ves denar, sta se s pomočjo malih podpor, ki sta jih izprosila pri rojakih v Parizu, povrnila na Dunaj. Tu sta se nastanila v nekem hotelčku pod lažnim imenom. Policija je seveda ta interesantni parček kmalu izsledila in zdaj sedita oba, gospod baron in mala sobarica, v zaporu, zaenkrat ločena od krute usode... Še-le pred sodnikom se bosta videla spet...

Divji odvetnik

Kakor poročajo iz Chicaga, je bilo ondodno okrajno sodišče te dni prizorišče razburilivega dogodka. Ko je sodnik zavrnil neki predlog odvetnika Johna Kroga, ki je vložil tožbo proti neki zavarovalni družbi za znesek 2 milijonov dolarjev, je odvetnik nadenkrat potegnil samorke in začel divje streljati. S prvim strelom je ubil nasprotnega odvetnika. Nato je streljal na sodnika, ki se je pa pravočasno skril za mizo, in ga krogel niso zadele. Slednjič se je sodni slugom posrečilo besnega odvetnika zbiti na tla in ga razorožiti. V sodni dvorani, ki je bila prenapolnjena z občinstvom, je dogodek povzročil silno razburjenje.

Predor pod Temzo

V kratkem nameravajo pričeti z izgraditvijo predora pod Temzo vzdolžno Londona med kraji Dorffond in Parflet. Načrti so bili že pred leti izdelani, toda preveliki stroški (nad 3 milijone funtov sterlingov) so zavirali ta veliki projekt. Zdaj so strokovniki sestavili znatno cenejši proračun, ki ga je angleško prometno ministrstvo že odobrilo.

Ivan Cankar na kmetih

Ne, to ni nova povest niti sol-zav roman, ampak prav vesela resničnost. Kmetiska mladina je začela uprizorjati Cankarjeva dela, medtem ko mora gledališče v mestu hlatasti čisto po plehkih in praznih tujih burkah, ako hoče napolniti — sedeže in blagajno.

V nedeljo je Društvo kmetijskih fantov in deklet v Sokolskem domu uprizorilo Cankarjevega **Kralja na Betajnovi**. Resnih, težkih vlog so se lotili vseskozi kmetijski fantje in dekleta, ki so večinoma prvič nastopali na odru. Njih resni volji in požrtvovalnemu trudu učiteljsva gre res hvala in priznanje.

Jasno je, da so igralci umeli in igrali po svoje, toda že samo dejstvo, da so se lotili Cankarja, je razveselivo in priča o resnem strembenju. Nekaj vlog, zlasti **Nina in Krnec**, pa je bilo podanih vprav izvrstno. Prijetno je zvenela tudi govornica domačega narečja in je le škoda, da niso dosledno govorili v narečju.

Želeli bi, da vrlo društvo najde obilo posnemovalcev in da si ga tudi diletantski odri po večjih krajih, kjer je vse bolj »nobel«, vzamejo — za vzgled.

Novo postajališče na progi

Ljubljana - Kamnik

V ponedeljek so pričeli graditi novo postajališče na kamniški progi, in sicer med postajama Črnuče in Trzin. Sedanja postaja v Črnučah bo s tem postala seveda popolnoma brezpomembna, kajti že sedaj je stala mnogo preblizu Ježice, oddaljena od nje komaj 1 km.

Z novo ureditvijo prometa bodo mnogo pridobile okoliške vasi, kot Nadgorica in posebno še Črnuče same. Močno raztreseno naselje ob državni cesti bo s tem dobilo kar dva železniška izhodišča. Zgornji severni del Črnuč in bližnjih vasi, ki ležijo na tej strani, v novo zgrajenem postajališču, spodnji del naselja in hiše okrog veleniskega transformatorja pa v par korakov oddaljeni Ježici. Menda bo stem ustrezno prav vsem, če ne bodo nastali tudi v Črnučah take težave kot so nastale s kamniškim južnim in severnim kolodvorom.

Prebivalstvo

Budimpešte

Po ljudskem štetju, izvršenem koncem preteklega leta, šteje zdaj madžarska prestolnica 1.080.720 prebivalcev. Prirast od l. 1930 znaša 50.000 ljudi.

Eksplodizija na Japonskem

Iz Tokia poročajo: Pri Fuziju je na železnici eksplodiral bencinski tank. Dva vagona sta razdelana, štiri osebe ubite, 20 pa težko ranjenih. V Mijosahi na otoku Kjusiu je zletela v zrak smodnišnica. Doslej so potegnili iz ruševin 15 mrtvih.

V dobi sankcij

Med notranjskimi furmani

Rakek. 14. januarja.

V gospodarskem slovarju Notranjske je troje pomembnih besed, ki so življenjske važnosti. Te besede so les, živina in furman. Od tega je vse odvisno, od tega zavisi gospodarska usoda Notranjske. Mor-da je v teh časih pomembna na Notranjskem še neka druga gospodarska beseda, ki pa je ne gre obesati na veliki zvon, kdor hoče Notranjem dobro in jim od srca želi, da čimprej prebredoje težke gospodarske dni, v katere so jih pahnila znane sankcije.

Les je mrtev

Kako je z lesom — to je znana stvar. Les je takorekoč mrtev. Nobeden ga ne mara več. Sicer se je mnogo govorilo pri nas o takozvani Angliji in Španiji kot lesni rešiteljici. Žal, ostalo je le pri tem upolnem govorjenju. Les na Notranjskem je postal v gospodarskem slovarju takorekoč brezpomembna beseda.

Živina brez veljave

Živina? — Svojčas so bile cene sramotne. Nekaj pa se je vendar le prodalo. Za največjo silo: davke, zavarovalnino, žveplenke, petrolej itd. Danes pa cene sploh ni več. Vse je postavljeno na kocko: daš ali ne daš? Po ceni nič več ne vprašujejo, ker se ne izplača, ker to sploh ni več cena, ampak čista poslednja gospodarsko sramotna bilka, za katero se notranjski delovni človek še opriemlje pred popolnim gospodarskim polomom. Tudi druga življenjsko važna gospodarska beseda je postala v notranjskem gospodarskem slovarju brez vsake veljave.

Furmanov ni treba

In tretja? Tisto slavno notranjsko furanje, ki je v dobrih časih prinašalo lepe dohodke in bilo majhnim kmetijam in kočarijam največja gospodarska opora, je tudi domala popolnoma opešalo. Nobeden ne potrebuje več furmanov, tistih veselih in korajžnih notranjskih furmanov, ki so furali pokali z biči, peli in bili zmeraj dobre volje, ob dežju in v snegu, poleti in pozimi, četudi se mu je po nerodnosti voz zvrnil ali pa kolo snelo. Gospodarska stiska in zlasti sankcije — to je močno strlo tudi tisti notranjski furmanski optimizem in večno trdno voljo.

— Kako je kaj, fantje? — sem jih onile dan povprašal. — Kako je s sankcijami? Ali je še kaj furanja?

— Težko je. Te preklete sankcije. Živina počiva doma in zastoj žre. Mi pa se potikamo okoli. Včasih se kaj ujame. Fura za dva ali tri kovače. Več nočejo plačati. Kakšna fura še za »šmir« ne prinese. Človek si ne more ničesar več privoščiti. Kar v gostilnah povprašajte. Še treh, štirih firkelčkov ne iztočijo na dan. Na kredit pa ne gre jemati, če bi že človek slučajno še kaj dobil na kredit. Veste, tudi mi furmani smo prišli ob vsak kredit. Ja, svojčas, celo goštilno bi nam za-

upali. Tistih časov ni več. Vse nas gleda nekam postrani.

Brez dela in ubiti

Pa kaj bi vam na široko pravili. Kar pogledajte malo okoli sebe. Tisto cesto iz Rakeka v Cerknico in Grahovo in še naprej pogledajte. Vsako leto jo posujejo z gramozom. Ja, v dobrih časih, ko smo še furali, kaj nam je bil tisti gramoz. V enem tednu smo ga strli, da je bila cesta gladka. Nobenega valjarja ni bilo treba. Pa jo zdaj pogledajte. Kakor so jo posuli, taka je ostala. Ni jih več furmanov, da bi gramoz strli in cesto zgladili. Gospoda se pritožuje, da je cesta obupna, da ni za avto, ne za bicikelj in podobna gosposka vozila. Kar valjar naj naroči. Zastonj je mi furmani ne bomo gladili. Če ne gre drugače, naj jo pa sankcije gladijo in naj sankcije tarejo še gramoz. Nas so te sankcije presneto strle in zgladile, tako zgladile, da smo gospodarsko že čisto oglati in plosčati. Vse se gre sankcije. Les lepo počiva. Živina je doma brez dela in brez haska jo moramo krmiti. Sami pa kar pohajkujemo brez dela. Kar je bilo doma dela, smo ga že opravili. Hudiča, še snega noče biti, da bi vsaj orali notranjske za-

Astroloska napoved

za 16. januar.

Sekstil, ki ga tvori danes Uran z Martom, je za vse tehnične stvari ugoden. Izumitelji napredujejo, raziskovalci imajo pri svojem delu uspeh. Učeči se so danes duševno zelo sprejemljivi. Obe kvadraturi Lune pa občutno motita dobro razpoloženje dneva. Prinašata motnje zdravja in neuspehe pri novih podjetjih, razočaranja v prijateljstvih in denarne izgube. V poklicu ne boste našli zasluženega priznanja, za katero se borite. Pri vaših željah in upih se bodo pojavili zadržki.

mete in kidali. Nekaj bi tudi vrglo. Svet ne mara več furmanov. Včasih smo pa bili silno obratani. Noč in dan smo furali in gladili notranjske ceste. Les je šel kakor po maslu. Vse se je teplo zanj. Izgleda, da se je svet kar naenkrat lesa preobjedel.

Sicer pa, gospod, če že hočete o nas pisati v vašem časniku, napišite, da smo notranjski furmani brez dela in gospodarsko ubiti, da smo pa še zmiraj pripravljeni furati. Če hočete, tudi vso gospodarsko nesnago in krivice tega sveta. Za majhen denar bi vso to nesnago s sankcijami vred zapeljali na smetišče onkraj sveta!

Središče industrije

postaja letovišče Kamnik

Kamnik, 15. jan.

Preteklo leto je bilo za razvoj kamniškega gospodarstva zelo velikega pomena. V tem letu smo namreč poleg starih tovarn, ki so važna opora našemu podeželskemu prebivalstvu, dobili še večje število manjših in večjih industrijskih podjetij. Brez dvoma bodo ta podjetja močno dvignila sedanji gospodarski nivo mesta in okolice.

Že v zgodnji spomladi je onkraj Bistrice pričela obratovati nova tvornica gumbov pod firmo »Biser«, čije lastnik je g. Kramar, trgovec iz Kamnika. Sedaj je v njenih prostorih nameščena tudi mala tekstilna tovarna platnenih izdelkov, ki jo vodi g. Niveld. Malo nižje od tega podjetja se tudi Kamničani lahko postavimo s svojim »peglažnikom«, v katerem se baš ta čas vrše adaptacije za tvornico železnih izdelkov. To je že drugo tovrstno podjetje v našem mestu. Tudi v bivših prostorih »Vesne« oživilja g. Kocijančič iz Vira nov obrat, v katerem bodo izdelovali obveze, bato in slične izdelke. Enako je »Jugobarvarna« močno razširila svoj obrat in tako tudi »Jugopamuk«, tvornica frotirk in bombažnih izdelkov na Štuni.

Seveda ne smemo prezreti naše »Kopališke družbe«. Komaj se je osnovala, pa je že pokazala svojo veliko podjetnost, tako da bo v kratkem spremenila Kamnik v prvovrstno letovišče. Že lani nam je dala moderno preurejeno letno kopališče »Neptun«, z vsemi mogočimi napravami in istotako moderno urejene tople kadne kopeli. Za letošni nam pa pripravlja novo preseneče-

nje. Preuredila bo namreč eno izmed obeh vil v parku za dietno in vodno zdravljenje po znani metodi župnika Knepe. Začela bi pa tudi graditi moderen zdraviliški dom, ki naj bo Kamniku središče tujkega prometa in obenem začetek res prave hotelske industrije.

To naj bi bile glavne opore mlade kamniške industrije, da ne omenjamo vedno večjih razširjanj obratov starih tovarn, ki zaposlujejo kljub krizi veliko število delavcev.

S tem je Kamnik dokazal, da ni samo eno prvih letovišč Slovenije, ampak tudi važno središče njene industrije. Ne samo tujski promet, marveč tudi močna industrija mu daje glavni vir živline. Saj se je mesto v zadnjih letih povzpelo na zavidljivo višino industrijske moči. Pridne in poštene roke dosežejo pač vse.

P. K.

Smrt gledališkega kralja

V Newyorku je umrl Samuel Rothapfel, imenovan »Roxy«, lastnik nad 100 gledališč in kinov. On je ustanovil v Newyorku prve kinematografe in je bil tudi prvi, ki je upeljal kino-orkestre. V njegovih kinih igrajo danes orkestri, ki štejejo do 150 članov in ki jih vodijo dirigenti svetovnega slovesa. V Newyorku je zgradil Roxy največji kino na svetu s šeststisoč sedeži. Ta kino je eno najlepših gledališč v Ameriki.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

16

Dogovorili so se še, da ne bodo vse dotlej ničesar podvzeli za Jimovo rešitev, dokler ne prejmejo njegovega odgovora.

Jack je vprašal, če ima še kdo kaj sporočiti.

Oglasil se je močan možakar: «Skupno z Jimom sva sledila vsakemu Cliffordovemu koraku in sva opazila, da neprestano stopica okoli neke hiše v tisti ulici, kjer ima baron Hardy svojo palačo.»

«Čigava hiša pa je to?» je vprašal Jack in prebledel.

«Zvedela sva, da je ta hiša last nekega Williama Morrisa in da tam stanuje zelo lepo dekle, ki ga zdaj zalezuje stari Clifford... za barona seveda...»

Jackova pest je strahovito tresčila po mizi in ga prekinila.

«Kaj? Ta lopov se predrzne? Je zavpil z groznim glasom.»

Ko se je pomiril, je nadaljeval: «Dobro, da sem to zvedel. Odlej bom sam pazil na Clifforda. — Ima še kdo kaj?»

«Že nekaj dni so v bližini Whitechaplea vse policijske ladje v pripravljenosti», se je oglasil majhen možiček.

«Mali policijski parniki? Je kdo opazil, kaj iščejo?»

«Da», je odgovoril možiček. «Neprestano plovejo gor in dol ob obali. Ponoči pa natančno pregledajo vsako ladjo, vsak čoln, celo splave.»

Jack se je že bal, da je mogoče policija zvedela za njegovo skrivnost. Nekaj časa je premišljeval in prišel do zaključka, da te ladje gotovo iščejo njegovo skrivališče. Pri tej misli se je nasmehnil, češ, naj le iščejo, mene ne bodo našli.

Po kratkem premolku je naročil, naj se čez dva dni zopet vsi sestanejo na tej stari ribiški ladji.

Naslednjega dne zjutraj je prišel pred vhod policijskega ravnanstva 30 do 35 let star človek, oblečen v delavsko obleko. Pod pazduho je tiščal v modro krpo zavito kleparsko orodje.

Vratarju, ki ga je bil ustavil, je povedal, da je kleparski pomočnik pri tvrdki Tom Boole. Včeraj je prišlo naročilo, naj se popravi streha tukaj, ki na več krajih propušča. No, pa je mojster poslal plega, da pogleda in popravi, kar je treba.

Vratar ga je poslal v srednje poslopje k dežurnemu inspektorju. Klepar je šel dalje in se je očitno v poslopju prav dobro spoznal.

Inspektor ni ničesar sumil, saj go pogosto prišli delavci izvršiti to ali ono popravilo. Naloga dežurnega inspektorja pri tem je bila samo ta, da je zapisal, kaj in koliko časa je kateri delavec delal in da je potem predložil izkaz upravi. Poklical je nekega slugo, ki je Dicka odpeljal na streho.

Ko sta bila na strehi, je Dick naglo vse pregledal in rekel:

«Streho bo treba na več krajih popraviti. Imam dela najmanj za dobre štiri ure», je dejal slugi, odvil iz krpe orodje in se takoj lotil neke slabo pritrjene plošče.

«Prav. Ko boste gotovi, se pa zglasite v pisarni», je odgovoril sluga in odšel.

Dick je nekaj časa tolkel s kladivom po tisti ploščini, potem pa se je pomikal na južno stran poslopja, spotoma tu in tam malo potrkavajoč s kladivom, kakor da pregleduje streho. Ko je prišel na južno stran poslopja, se je vlegel in pogledal preko roba strehe. Počasi je lezel dalje, da je došel nad šesto okno.

Ta je izvlekel iz žepa vrstico, privezal nanjo kosček svinca, ovitega s papirčkom, in jo spustil prek strešnega žleba. Ko je vrstica segla do okna, jo je zanihal, tako da je svinec udarjal ob šipo. Pri tem pa je ves čas krepko tolkel s kladivom po strehi.

Ko je začutil, kako se je vrstica napela, je vedel, da je Jim že dobil pismo. Nekaj časa je čakal, potem pa se je vrv zopet napela. Potegnil jo je kvišku, na njej je bil pritrjen isti kosček papirja, na katerem je bilo zadaj s svinčom napisanih nekaj čark. Vendar je Dick lahko razbral: Uklenjen — spusti dol pilo in ključ za vijake — brez skrbi — kontrola šele čez uro — Jim.

Dick je iz nedrj potegnil dve zelo tanki in zelo ostri pili in majhen odvijal in to po vrstici poslal Jimu.

Ko je srečno opravil svojo nalogo, je, življajoč si veselo popevko, zapustil streho in se pri inspektorju po predpisih odjavil.

Jack je s svojo podmornico ponoči večkrat delal poskusne vožnje. Vedno jo je izboljševal in preizkušal razne izume. Sedaj je namestil neke vrste kukalo, da ga preizkusi.

S Tomom sta odplula na sredino Temze in se dvignila skoraj do vodne gladine. Od tu je zdaj s kukalom lahko pregledal vso okolico nad vodo. Zadovoljen, da se je nova naprava tako dobro obnesla, je dal Tomu znak, in podmornica je odplula nazaj v svoje skrito, varno pristanišče.

S svoje podmornice je Jack takoj odšel na tisto premogarsko ladjo. Tam je dobil Dicka, ki mu je podrobno povedal, kako je izročil pismo in orodje Jimu.

Jack ga je pohvalil, potem pa vprašal, če je kd izvedel, zakaj pravzaprav policijske ladje tako vneto križarijo po Temzi, in se še pozno v noč smukalo okoli Whitechaplea.

«Policija domneva, da imate kakšno ladjico, ker ste pri zasledovanju še vsakokrat skočili v Temzo.»

Policijske ladje križarijo le

v bližini Whitechaplea — kajne?»

«Da, gospodar.»

«Čudno. Saj vendar nisem v zadnjem času policiji poslal nobenega naznanila, da nameravam kaznovati kako ničvrednico.»

«Pojasnil vam bom, gospodar, kaj je na stvari. Polcija je zdaj zato tako pozorna, ker je bil zadnji umor izvršen v Westendu.»

«Hm, ko bi le vedel, kdo je to bil, bi že obračunal z njim. Vsa

naša poizvedovanja so doslej bila zaman. Nismo mogli zvedeti, ne kdo je tista nesrečnica, niti kdo je morilec. Ves London misli zdaj, da sem jo jaz umoril, da sem naveden razbojnik, ki ubija pošteno ženske», je čedlje bolj srdito govoril Jack.

Pri odhodu je Jack naročil svojim pomagačem: «Brigajte se za Jima. Moramo ga osvoboditi, magari če moram sam iti na policijo.»

Trije igrajo za življenje

Zgodba iz Kitaja

Troje Angležev do kraja izmučenih se je zateklo v staro kitajsko svetišče. Dobro so vedeli, da bi bilo potrebno opazovati malo ravan raztezajočo se odtod do reke, kjer so se skrivali zasledovalci. Toda potreba po spanju je bila močnejša od strahu pred napadom. Maxwood in Brent sta se vrgla v kot in takoj zaspala kakor mrtva. Tudi Shawa je zmogel spanec, toda poln hudih sanj, da se je nemirno premetaval.

Z velikimi kamni so bili zadelali vhod in edino okno, in pustili le ozke špranje za strelnice, skozi katere so zadnji žarki zahajajočega solnca prodirali v svetišče.

Kmalu se je popolnoma stemnilo. Tedaj je naenkrat počil strel. Shaw se je prebudil in tipal okoli, iskaje svojo puško.

«Kaj pa se je zgodilo, so nas že napadli?» V temi ni mogel razločiti svojih tovarišev. Stopil je k špranji v vratih in oprezal po ravnini, na katera je sijala luna. O napadalcih ni bilo sledu, toda kakih petdeset korakov od svetišča je nekaj ležalo, kar poprej ni bilo tam. Naenkrat je spoznal Shaw, da leži tam šestleten do sedemleten Kitajček. Najbrže je bil mrtev.

Pogled na malo trupelce mu je zadal neznosno telesno bolečino, ki se je stopnjevala ob misli, da sta Maxwood ali Brent ustrelila otroka. Zdaj je videl, da se je ob reki dvignila velika bila zastava, in nekaj Kitajcev se je bližalo templju.

Shaw je slišal, kako sta njegova tovariša olajšano vzdihnila in nabasala puške: «Nikar vendar ne streljajta! Kdo je ubil ubogo dete? Gotovo prihajajo ponj.»

«Najbrže», je menil Brent.

«Kdo vaju ga je ustrelil?» je vprašal Shaw.

«Jaz ne», je odvrnil Brent. «Strel me je šele prebudil.»

«Tudi jaz sem spal», je pristavil Maxwood.

Zopet je bilo vse tiho. Gnusen občutek je vstajal v Shawu: Eden njiju je nesramno lagal. Strel je bil oddan iz svetišča. Še vedno je smrdelo po smodniku. Eden torej je bil kriv. In zakaj je to storil?

Molče so kukali ven v jasno noč. Visoka postava Kitajca, na videz dostojanstvenika, se je sklonila nad otrokom in ga dvignila v naročje.

Mož z otrokom se je bližal svetišču.

«Jaz sem Kvan-Sen», je zaklical po angleško.

Kvan-Sen! Možje so se zdrznili. «Rad bi vas videl», je nadaljeval Kvan-Sen. «Dajem vam častno besedo, da to ni nobena past.»

«Kar ustrelimo brez veliko govorjenja!» je tiho dejal Brent.

«Ali ste blazni?» ga je zavril Shaw. «Ne preostaja nam nič drugega, kot da ubogamo.» In je odvalil kamne z okna in zlezal na prosto; tovariša sta mu sledila. Puške so držali pripravljene.

Dolgo jih je Kitajec gledal z neprodinimi očmi. Z mrtvim otrokom v naročju je nutil pretresljivo sliko.

«Hočem se vam oprostiti!» je dejal Kvan-Sen in se poklonil. «Zelo obžalujem, da so vas naši ljudje napadli. Zgodilo se je v moji odsotnosti.»

Maxwood je olajšano vzdihnil. Mogoče jih pa stari vrag le izpusti.

«Čim sem se povrnil, sem takoj pohitel za vami, da se vam oprostim. Moj sin je bil pri meni... V svoji nevednosti se je oddaljil iz taborišča. Nekdo izmed vas ga je ustrelil... Bil je moje edino dete... Kdo je streljal?»

«Jaz ne», je vzkliknil Maxwood.

«Jaz sem spal.»

«Jaz tudi ne», je trdil Brent.

«Ali ste vi streljali?» je vprašal Kvan-Sen Shawa.

«Ne, jaz sem spal.»

Mučen, težek molk je objemal vse štiri može. Končno se je Kvan-Sen dotaknil otrokovega čela. «Puška se ne sproži sama. Nekdo od vas je moral streljati. Dam vam eno uro časa, da si premislite. Če se do tedaj krivec ne javi, bom obstreljeval svetišče.» Obrnil se je in odšel s svojimi ljudmi.

Nekaj časa so strmeli vsi trije nemo predse, potem pa je Maxwood vzrožil: Proklete! Naša usoda je zapečatená. Nič nas ne reši.

«Nekaj le! Če izdamo krivca», je odvrnil Shaw.

«Jaz nisem streljal!» je kričal Maxwood. «Vidva krivca sta zmožna mene izročiti, ker nimata poguma, da bi priznala.»

Pomirite se, vi bedaki! Jaz tudi nisem kriv!» je dejal Brent.

«Shaw je strelal vanja: Čemu lažeta? Eden vaju je streljal. Ko sem se prebudil, je smrdelo po smodniku.»

Kot brezumen je zakričal Maxwood: «Zakaj naj bi ne bil vi streljal? Sumljivi smo vsi trije enaki!»

V tesnem prostoru, v svitu mesečine so si trije moške besno gledali v blede obraze.

(Konec jutri.)

Dnevna kronika

Rajši berem o drugih...
in se jim smejem, pravi Daneš ob jubileju

× **Tik pred svojim odstopom** je prezident češkoslovaške republike T. G. Masaryk odlikoval z izredno visokim redom Belega leva III vrste našega Andreja Gabrščka v počastitev ob 50 letnici njegovega uspešnega delovanja na kulturnem polju za vzajemnost med obema narodoma. V torek opoldne mu je odlikovanje izročil z najpristranejšimi čestitkami češkoslovaški gen. konzul g. Minovsky. Čestitamo!

× **Premestitve učiteljev in profesorjev.** Včerajšnji »Slovenec« je objavil drugo veliko premestitev slovenskih učiteljev in učiteljic. Premješčenih je zopet 113. Prestavljeni so pa tudi profesorji na 2. realno gimnazijo v Ljubljani Malnar Josip in Ivančič Adolf iz Kranja, Favaj Ivan iz Maribora, dr. Piskernik Angela iz Novega mesta, Tomlinšek Vlasta iz Kočevja in Žitko Vladimir iz Siska na 3. realno gimnazijo v Ljubljani.

× **Mesto ban. cestarja** v območju sreskega cestnega odbora krškega razpisuje kr. ban. uprava. Prošnje vložiti do 10. februarja pri sreskem cestnem odboru v Krškem.

× **Sveži grobovi.** V Ljubljani sta umrla drž. vpokojenec Jakob Žitko in ga. Marija Volbenk. V Zagrebu je umrl trgovec Mirko Ambrožič. — V Kočevju je umrla ga. Nežika Kajfež, rojena Pogorelec. — Na Mirni je umrla ga. Jožefa Skarja. Žalujemo naše sožalje!

× **Prehodni vlomilci.** V gostilni Marčiča Antona v Sestrezah so pred dnevi ponoči vlomilci obiskali shrambo. Njegovo mater je ropot prebudil in začela je klicati na pomoč. Vlomilci, ki so bili najbrž cigani, so pobegnili s prav mahinim plenom.

× **Še o požaru v Pongrecih.** V noči, ko je pogorelo gospodarsko poslopje Vnuka Jerneja, je izbruhnil požar tudi v poslopiju Baumana Jožefa. Požrtvovalni gašileci iz Siskol so omejili požar. Škod je za 25.000 Din.

× **Preten pri kartah.** V neki kavarni na Bregu so kartali fantje, med katerimi je bil tudi 39 let star posestnik Marušek Franc iz Draženčev. Fantje so se naposled stopli, skupil jo je pa Franc. Z nožem ga je eden izmed pretepašev udaril v desno lice in mu ga prerézal do ust. Moral je iskati zdravniško pomoč v ptujski bolnišnici. Pa spomin na kvartanje bo imel za vse življenje.

× **Sprejemni dnevi** za stranke pri predsedniku ljubljanske mestne občine ostanejo isti kot doslej, t. j. v torek in petek od 11 do 12.30.

× **Ljubljanski Sokol** ima v četrtek 16. t. m. ob pol 20 v mali dvorani Narodnega doma občni zbor.

Političen umor v Rusiji

Moskva, 15. jan. z. Kakor poročajo »Izvestja« iz Minska, je bil tam umorjen predsednik gospodarskega kolektiva »Pobeda« Krivlen. Umora je osumljenih pet kmetov, bivših veleposestnikov.

Ljubljana, 15. jan.

— Tako sem vas vendar ujel, gospod Daneš? se razveselim, ko ga v odmoru med skušnjo dobim v gledališču. Zdaj mi ne uide te in mi boste kaj povedali.

— Saj nič ne vem. Sploh nisem za to. Če pa že res kaj hočete, vam lahko povem, kdaj sem rojen.

— Hvala, ne bom pisal rojstnega lista.

Malo se smejemo. Teatrski ljudje so vedno živahni.

— Prav res vam nimam kaj povedati.

— Potem vam bom kaj podtaknil, povabil, kakor pravimo zadnji čas.

Ej no, niti tega se mož ni ustrašil. Pa sem le izvedel marsikaj. Daneš ima tako rekoč igralca v krvi. Mlad se je posvetil temu poklicu. Prepotoval je zlasti Slavonijo in menda Banat (— pa naj sam sebi pripiše, če ni vse točno!) preveč pa ne maram govoriti o tem, da mu ne bom delal konkurence. Napisal je namreč svoja doživljaja in izide to delo z naslovom »Fata morgana« pri Vodnikovih družbi.

— Veste, res nisem za reklamo, pravi g. Daneš. — Tiho sem začel igrati, tiho bom odšel po 35 letih.

— Saj ne pojdel se poredno oglasi g. Pianecki. — Še jaz bom

obhajal 50-letnico, ko bo Daneš vztrajno igral.

— Kako da ste si izbrali vprav Pesem s ceste za jubilejno predstavo?

— Ker je ljubka in vedra stvar. Prišla bo še tudi potem teatru prav. In vloge so tovariško enako vredne.

Tako približno vsaj. Pa sem ga podražil:

— Torej vidite, da ste mi le nekaj povedali. In zdaj bom lahko pisal s vašim temperamentu, tovariškem čutu, vdanosti gledališču in tako dalje.

— Bog ne daj! Jaz nisem nič rekel. Sploh ne maram govoriti, da bi se potem pisalo in bi se mi drugi smejali Rajši berem o drugih in se jim smejem.

— Zopet ste nekaj povedali.

— O jeji!

— No, pa ne bom več o tem. Kaj pa dekleta, gospod Daneš? Ali jim je kaj žal, da vam je pri teatru minilo že 35 let?

— Nak, dekletom pa ni treba biti žal. Vse me je zapustilo, samo — spomini pa ne!

Dobro se je odrezal, ali ne? Tako dobro, da mi je res imponiral. Ko sem še izvedel, da je teater že malone razprodan za jubilejno predstavo, sem mu segel v roko:

— Na svidenje v teatru!

— Tako se govori!

Sem in tja okrog gorja

Ljubljana, 15. jan.

Tako se življenje suče, da vedno koga stare. Kar tako mimogrede se zgodi. Niti imena svet ne izve. Tam v Zagorju je Sava spet naplavila žensko truplo. Okrog 30 let je bila ženska stara, 170 cm visoka, vitka, okroglega obraza in onduliranih las.

Tako vsaj pravi poročilo. In še temnomodro svilen obleko je no sila in tudi svilen perilo.

Nič ne pomaga. Usoda se ne ustavi več pred svilo. Na lepem zgrabi človeka. Včasih je ljubezen, včasih bolezen. In valovi

sprejmejo žrtev, se poigrava z njo in jo kjerkoli odlože na breg.

Tak je danes čas. In še drugačen je. Nima človek, kamor bi položil glavo, pa smukne kje, kar doseže. Tak siromak si je nekje »izposodil« 4 srebrne kavne žličke pa eno veliko in eno malo srebrno žlico z monogramom H. V. v golici. Kavne je že prodal, ko ga je zasačil stražnik. »Trgovca« jo je odkuril, žlice pa dobi lastnik vse lepo nazaj na upravi policije v sobi števil. 24, kjer je sem in tja večkrat kaj novega okrog človeškega gorja.

Tihotapca in orožnik v prepadu

Sarajevo, 14. jan.

Iz Nevesinja so javili, da so se v Crkvanji spopadli orožniki in tihotapci tobaka, ki jih v tem kraju kar mrgoli.

Orožniška patrulja je zvedela, da so tihotapci na poti čez Crkvanjo planino. Orožniki so prežali iz zasede. Opazili so tihotapce, ki so nosili kar osem velikih vreč tobaka. Pozvali so jih, naj se ustavijo in izroče tobak. Tihotapcem seveda ni prišlo na misel, da bi se kar tako ustavili, temveč so se pognali v divji beg.

Dva sta krenila visoko v pečine nad prepade. Za tema je skočil kaplar Vučkovič. Tihotapca sta se skrila za pečino. Orožnik je bil nepreviden in na mah mu je

zmanjkalo tal pod nogami. Strmo, glavil je v 140 m globok prepad. Tovariši so ga šli reševati. Ležal je v prepadu ves razbit in že mrt. Toda ni bil sam. Ob njem sta ležala tudi oba tihotapca. Zdrknila sta v prepad kakor vestni orožnik, ki se je pognal za njima. Ostalim šestim tihotapcem je pa uspelo, da so odnesli zdravo kožo.

Umor v Barceloni

Barcelona, 15. januarja. d. Okoli polnoči je bil ubit z revolverjem ravnatelj velike tekstilne tovarne. Atentat so izvršili ekstremni delavci.

Dnevna pratika

Četrtek, 16. januarja. Katoličani: Marcellin. P. voslavni: 3. januarja, Malahija.

Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič-Glince, Tržaška cesta 12

Gledališče

D R A M A

Začetek ob 20. uri

Četrtek 16. januarja: zaprto (generalka).

Petek 17. januarja: Pesem s ceste. Premiera. Proslava 35 letnice umetniškega udejstvovanja Josipa Gradiša-Daneša. Izven.

O P E R A

Četrtek 16. januarja: Faust. Red Četrtek.

Petek 17. januarja: zaprto.

Kino

Četrtek, 16. januarja

Kino Matica: Mladost za dežnar. — Kino Ideal: Tarzan. — Kino Sloga: Dantejev pekel. — Kino Union: Baboona. — Kino Sokol: Šiška: Ni vis. Postresček.

Radio Ljubljana

Četrtek, 16. januarja. Ob 12.00 Slovenske narodne (plošče). 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, poročila, 13.15: Koncertni ples (plošče), 14.00 vreme, borza, 18.00 Radijski orkester, 18.40 Slovensčina za Slovence (dr. Kolarič), 19.00 čas, vreme, poročila, 19.30 Narodna ura: Predavanje predsedstva Sokolske zveze iz Beograda, 20.00 Tretji večer francoske glasbe (L. M. Škerjanc), 21.00 Potovanje od severa proti jugu (Radijski orkester), 22.00 poročila, 22.15 prenos lahke glasbe iz Nebotičnika. Koniec ob 23.

Vreme

Dunaj: Pretežno jasno in mirno vreme. Povečini mraz, v dolinah pa megla.

Novi Sad: Deloma oblačno, ponoči mraz. Pooblačilo se bo na severu in severozapadu.

Poročilo za smučarje

Bistrica-Boh. jezero: 1 C, pooblašilo se je, mirno snega v dolini ni. Bled-Jezero: 1 C, oblačno. — Poljuka: — 5 C, megla, mirno na 30 cm podlagi 3 cm suhega snega. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. Rateče-Planica: — 3 C, brometer se dviga, pooblašilo se je, vetrovno, 10 cm srenja. — Dom Ilirje v Planici: 14. jan.: — 1 C, 20 cm sreža in 3 cm suhega snega. Smuka ugodna. Kranjska gora: — 3 C, barometer se dviga, pooblašilo se je, vetrovno, 10 cm srenja. Vršč. Krnica in Tamar: 25 cm srenja.

Snuje se panarabska zveza

London, 14. jan. Reuter poroča iz Džige: V teku so razgovori za sklenitev panarabske zveze. Arabski delegati so že odpotovali v Bagdad. Angleški poslanik v Džigi prisostvuje tem razgovorom. Pričakuje se, da bo tudi Jemen pristopil k tej zvezi Arabcev in da se bodo ob tej priliki razrešili vsi spori med Jemenom in Saudovo Arabijo.

Maribor

m— **Narodno gledališče.** Četrtek, 16. in petek 17. jan. je gledališče zaprto.

m— **Kino Grajski:** Velefilm, ki zadovolji vsakogar »Sequoia«. — **Pride** izborna veseloigra »Katja«. — **Union:** Do vključno četrtka opereta »Pri belem konjičku«.

m— **Bolgarski teden:** V četrtek, 16. t. m. bo ob 20. uri pri »Orlu« družabni večer, na katerem predava učiteljica Rozmanova o bolgarskem šolstvu. — Obiščite razstavo bolgarske grafike v veliki kazinski dvorani! Odprta do vključno nedelje, 19. t. m.

m— **Moderna tiskarna.** Maribor. Mariborska tiskarna d. d. je kupila poslopje bivšega Scherbauovega mlina v Kopališki ulici, ki bo preurejeno v prostore za tiskarno. V adaptirani stavbi bodo nameščeni tudi poslovni prostori, litografija, uprava in uredništvo »Mariborer Zeitung« in vsi drugi oddelki. Podjetje bo tako postalo eno najmodernejših in največjih v naši državi.

m— **Proga Maribor-Ptuj povernjena.** Pristojno ministrstvo je prodalo železniško progo Maribor-Ptuj za konkurenčno z avtobusi in bodo vozne cene občutno znižane.

m— **Navdušen Abesinec** je postal 18letni mizarški pomočnik Bogomir Lang, stanujoč v Frankopanovi ulici. Dejal je, da gre v Abesinijo, kjer se bo boril proti Italijanom. Res je odšel z doma in manjka do danes za njim še vsaka sled.

m— **Živinski sejem.** V torek je bilo na živinski sejem prignanih 312 krav, 134 volov, 15 telet, 13 bikov in 14 konjev, skupaj 558 komadov. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih samo 246 komadov živine.

m— **Z žebli se je hotela usmrtiti** 34letna zasebnica Marija Dobočnikova. Včeraj je prišla v mariborsko bolnico in povedala, da je v samomorilnem namenu požrla več 8 centimetrov dolgih varjavelih žeblijev. V bolnici upajo, da bo operacija uspela.

m— **Opozorilo davčne uprave.** 15. januarja je bil zadnji dan za vlaganje prijav za odmero do polnilne prenosne takse za dobo 1936-1940. Oni, ki niso vložili prijave do 15. t. m. morajo vseh pet let plačevati dvojni znesek dopolnilne takse.

Celje

»Za pravdo in srce« bodo celjski »Slogaši« uprizorili 17. t. m. v mestnem gledališču. Drama obkrožuje one dogodke iz časa kmetijskih uporov pod fevdalnim sistemom gospode.

II. fantovski prosvetni tečaj. Pododbor Zveze km. fantov in deklet se vrši jutri v petek, 17. t. m. in traja do 20. t. m. Tečaj bo v »Unionu«.

c— **Redna občinska seja** bo v petek 17. t. m. ob 18. Na dnevnem redu so razen poročila odbora, odobritev računskih zaključkov, mestne občine celjske, za upravno leto 1934 in treh dvanajstin, ter računski zaključek bivše okoliške občine.

Nismo vedeli, da je zlato v našem bakru

Zanimivo predavanje v Ljubljanskem klubu

Ljubljana, 15. jan.

Pod predsedstvom g. dr. Frana Windischerja je ta predvsem družabni klub zrastel iz svojega okvirja visoko nad nivo takih klubov zlasti s svojimi znanstvenimi serijami predavanj, kjer z najrazličnejšimi tvinanami nastopajo naši najodličnejši strokovnjaki. Če bi imeli vsa ta predavanja zbrana in prevedena v tuje jezike, bi svet sodil o nas samo z največjim spoštovanjem in bi nas zavidal za tak družabni klub, kakor je naš Ljubljanski klub, še posebno, če bi inozemstvo vedelo, da se v njem zbirajo najrazličnejši stanovci. Zato pa ta klub lahko imenujemo najnizornejši prerez viška naše sodobne kulture, ki mora imponirati vsakomur.

V dolgi vrsti predavanj, ki jih klub pozimi prireja vsak torek, je bil posebno pomemben tudi sinočnji govor klubovega podpredsednika in obenem predsednika naše Jugoslov. češkošlov. lige g. dr. Egona Stareta z naslovom: Analiza strukture češkošlovski-jugoslovenskih gospodarskih stikov in možnost njihove poglobitve. Pomen večera je posebno poudarjal češkošlovski konzul g. Minovsky s svojim obiskom, razen njega je pa predsednik še posebej pozdravil zastopnika vojske, šefa štaba g. polk. Kelerja in članstvo JČL.

Na široko razpredeno predavanje pravzaprav o vsem gospodarstvu sploh, ki se kolikor toliko tiče Češkošlovške ali Jugoslavije, je bilo polno nazornih statistik, vmes pa tudi toliko značilnih in za vsakega zanimivih podrobnosti, da bi bila samo škoda, če predavatelj s svojimi vsestransko informativnimi, poučnimi in

tudi spodbudnimi izvajanjmi ne seznanj najširše javnosti na ta način, da predavanje izide v brošuri. Omenjamo samo, da je prav posebno poudarjal potrebno zvezo z morjem in zahteval gospodarsko preorientacijo k morju.

Za ilustracijo o splošni zanimivosti samo nekaj mimogrede ujetih drobcev:

Nemčija je od nas kupovala prav mnogo surovega bakra — zato, ker je edino ona vedela, da je toliko zlata v niem. Samo to kol baker plačano zlato je bilo v 5 letih vredno 332 milijonov Din! Naša država je zato šele pred nekaj meseci prepovedala izvoz žlahtnih kovin zlata, platine in srebra.

V naši državi imajo vsi denarni zavodi toliko vlog, da pride na vsakega Jugoslovana 800 Din prihrankov — v Češkošlovski republiki pa ta številka znaša 8000 Din! Čehoslovaki so desetkrat bogatejši od nas.

Komaj zgrajena poljska luka Gdynia ima na mesec toliko prometa, kolikor ga ima Sušak vse leto.

Naša »Prica Olga« plača za vsak pristanek v naših lukah po 30.000 Din raznih taks — italijanske ladje pa le malhen letni pavšal.

Naša banovina bo izgubila češke tujce, ker nemškutarimo — pritegnili jih je pa že Jadran, kjer povsod od domačinov čulejo le narodni jezik.

Takih drobtin smo čuli mnogo, zato naj pa samo te vsaj malo porokažemo tehtnost in pomembnost glavne vsebine predavanja, ki ga je s svojim zahvalnim govorom še okrožil predsednik g. dr. Windischer, povdarjajoč nacionalno listino v govoru g. dr. Egona Stareta.

V Garmisch-Partenkirchenu je zavladovalo veselje. Ze v nedeljo je začelo snežiti. Silka kaže svetovno prvakinjo Sonjo Henie in Viktorijo Lindpaintner pod dežnikom s pravkom Nemčije Ernestom Balerjem

Ta mlada gospodična je Američanka Karolina Rascon, ki je komaj 16 let stara, pa je že 2.10 m visoka in tehta 130 kg. Raste in debeli pa se kar naprej, zato je šla k specialistom v Texas, da bi ustavili njeno nenavadno rast

MALI OGLASI

MESTO
samostojnega knji-govodje - bilancista, liče izkušen strokovnjak, vešč tudi kartotečnega sistema, za takoj ali pozneje, Cenj. ponudbe pod »Samostojen 315« na ogl. odd. lista.

V najslabšem slučaju ko ne vem, kaj bi počel, kje kaj zaslužim, prodal ali kupil, se spomnim na list, ki ga pravkar čitam in že se poslužim malega oglasa, ki mi zagotovi zaželjeni uspeh.

ISOEM HISNIKA
za vsa vrtna dela v vili na deželi. Prednost ima pensionist brez otrok. Dam prosto stanovanje. Naslov pove uprava »GLAS NARODA«.

ENODRUŽINSKO
hišo na Bledu prodam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo pod »36000«.

KNJIZICE
Kmetijske posojilnice z vlogo 35.000 in Ljubljanske kreditne z 25.000 Din kupim. Ponudbe pod »Gotovina 25« vrnj ppo 130 00

Vsak dan »likajo« drsališče v Garmisch-Partenkirchenu. Desno vidite poseben stroj za oblanje, s katerim gladjo drsališče, levo je pa posebna škropilnica, s katero škrope led enakomerno, da je gladek kakor ogledalo, ko voda čez noč zmrzne.

Potrebujeemo za naš list

akoj še nekaj vestnih, zanesljivih, urnih in spretnih

KOLPORTERJEV

Zglasite se v upravi našega lista. Nebotičnik.